

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо
підвищення розміру мінімальної заробітної плати»

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту.

У статті 9 Закону України «Про оплату праці» передбачено, що мінімальна заробітна плата встановлюється у розмірі не нижчому від розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

У статті 22 Конституції України передбачено «Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані.

При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.».

У порушення статті 22 Конституції України та статті 9 Закону України «Про оплату праці» Законом України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» затверджено розмір мінімальної заробітної плати 8647 грн., при тому, що у листопаді 2025 року фактичний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб за методологією склав 10978 грн., а у 2026 році фактичний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб за методологією очікується у середньому за місяць 10189 гривень.

Для припинення порушення статті 22 Конституції України та статті 9 Закону України «Про оплату праці» необхідно внести зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік».

2. Цілі і завдання прийняття проекту.

Враховуючи необхідність здійснення першочергових видатків із бюджетів усіх рівнів у 2026 році на забезпечення територіальної цілісності України законопроектом передбачено поетапне підвищити у 2026 році розміру мінімальної заробітної плати.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту.

Проектом Закону передбачено абзац перший статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» викласти у такій редакції:

«Стаття 8. Установити мінімальну заробітну плату:

у місячному розмірі - з 1 січня 2026 року – 8647 гривень, з 1 квітня 2026 року – 9347 гривень, з липня 2026 року – 10628 гривень, з 1 грудня 2026 року – 12135 гривень;

у погодинному розмірі – з 1 січня 2026 року – 52,22 гривні, з 1 квітня 2026 року – 56,45 гривень, з 1 липня 2026 року - 84,18 гривень, з 1 жовтня 2026 року - 73,28 гривень на місяць».

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Прийняття законопроекту потребує внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік».

Законопроектом передбачено доручення Кабінету Міністрів України подати на розгляд Верховної Ради України зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

На реалізацію законопроекту за прогнозними розрахунками у 2026 році необхідно 8,2 млрд. грн., які можуть бути профінансовані за рахунок додаткових надходжень до бюджетів усіх рівнів податку на доходи фізичних осіб, збільшення податку на прибуток та податку на додану вартість, додаткових доходів внаслідок недопущення укриття податків і зборів, а також за рахунок гуманітарної допомоги, грантів іноземних країн, зменшення витрат із бюджетів на не першочергові заходи.

Проектом Закону передбачено доручення Кабінету Міністрів України затвердити план заходів щодо недопущення укриття податків і зборів у тіньовому секторі економіки та в офшорних зонах.

6. Прогноз соціально-економічних наслідків прийняття проекту

Прийняття даного законопроекту сприятиме підвищенню рівня заробітної плати працівникам освіти, науки, культури, охорони здоров'я, інших бюджетних установ та працівників підприємств і організацій, які не фінансуються із бюджетів усіх рівнів.

Народні депутати України

